

Ministerie van Economische Zaken

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA 's-GRAVENHAGE

**Directoraat-generaal Agro en
Natuur**

Directie Natuur en Biodiversiteit

Bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres

Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Factuuradres

Postbus 16180
2500 BD Den Haag

Overheidsidentificatienr

00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ez

Ons kenmerk

DGAN-NB / 16048881

Bijlage(n)

1

Datum 25 april 2016
Betreft Aanbiedingsbrief evaluatierapport 'Wie stuurt de herder - Concurrentie of coöperatie? natuur- en cultuurproductie met schaapskuddes'

Geachte Voorzitter,

Hierbij bied ik u het evaluatierapport 'Wie stuurt de herder – Concurrentie of coöperatie? Natuur- en cultuurproductie met schaapskuddes' aan, zoals ik uw Kamer op 2 december 2015 tijdens de begrotingsbehandeling Economische Zaken 2016, onderdeel Landbouw en Natuur heb toegezegd. Dit rapport is op verzoek van mijn voorganger door Alterra opgesteld, mede om invulling te geven aan de motie van het lid Jacobi (Kamerstuk 34000-XIII-66).

Het rapport toont aan dat de (financiële) positie van geschepde schaapskuddes zorgelijk is. Het rapport biedt tevens handvatten hoe de positie kan worden verbeterd, zowel qua inkomen als door het bieden van continuïteit. Mijn voorganger en ik hebben eerder maatregelen genomen ten behoeve van de versterking van de sector, zoals het invoeren van de graasdierpremie, het invoeren van een certificeringssysteem, het inrichten van een opleiding bij Hogeschool Helicon, het opzetten van een kennisnetwerk en ondersteuning bieden bij de oprichting van het Gilde van traditionele schaapherders. Deze maatregelen blijken een grote steun voor de sector te zijn, maar er is, zo blijkt uit het rapport, meer nodig om de positie van de geschepde schaapskuddes structureel te verbeteren. Het rapport geeft aan dat er met name een onderbetaling voor cultuurhistorische waarden is. Daarnaast ervaren herders veel onzekerheid bij het verwerven van begrazingscontracten voor natuurbeheer, wat een grote druk zet op de continuïteit van met name traditionele herders.

Met het Natuurpact (Kamerstuk 33 576, nr. 6) is het beleid voor natuur gedecentraliseerd naar de provincies. Onderdeel daarvan is dat de provincies verantwoordelijk zijn voor de afspraken met de schaapherders. Ik zal daarom het initiatief nemen om met de provincies en terreinbeheerders in overleg te gaan over de uitkomsten van dit rapport, en samen met hen zoeken naar oplossingen voor een bestendig perspectief voor traditioneel geschepde kuddes. In dat overleg zal ik ook het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap betrekken gezien het belang van het levend erfgoed dat deze herders met hun kuddes vertegenwoordigen. Tevens zal ik Staatsbosbeheer en Rijkswaterstaat benaderen om samen te verkennen hoe de continuïteit van geschepde schaapskuddes versterkt kan worden.

Het Gilde van traditionele schaapherders heeft een pilot ontwikkeld, waarin cultuurhistorische waarden met een natuurinclusieve landbouw worden verbonden. Deze pilot biedt tevens continuïteit voor de herder met zijn kudde. Ik zal dan ook met het Gilde en provincies, in gesprek gaan over hoe deze pilot verder kan worden gebracht.

Voor het eind van dit jaar zal ik uw Kamer over de uitkomsten van bovenstaande initiatieven informeren.

(w.g.) Martijn van Dam
Staatssecretaris van Economische Zaken